

Koncepcja nauczania rozwijającego według teorii Lwa S. Wygotskiego we wczesnej edukacji dziecka

podsumowanie projektu

Akademickie Centrum Kreatywności

październik 2015

Autorzy: Ewa Filipiak
Ewa Lemańska-Lewandowska
Instytut Pedagogiki
Katedra Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Projekt nr 7/POIG/ACK/2014
termin realizacji
budżet programu
kwota przyznana na realizację
projektu dla UKW

15.XI 2014-15 XI 2015
2,5 mln pln

166.100 pln

Rozwijanie myślenia i uczenia się dzieci we wczesnej edukacji

Myślenie teoretyczne

- × jest złożonym działaniem poznawczym umożliwiającym odzwierciedlenie poznawanego przez człowieka przedmiotu (poprzez wyodrębnienie cech charakterystycznych poznawany przedmiot, a także praw, którym ten przedmiot podlega) w pojęciach z nim związanych.
- × jest *myśleniem rozumowym* zmierzającym do wytworzenia pojęcia. W toku jego realizacji przy użyciu odpowiednich sposobów działania, dzięki dogłębnej eksploracji poznawanych przedmiotów i analizy właściwości tej eksploracji jednostka wyodrębnia w poznawanych przedmiotach najpierw ogólną dla nich relację, a następnie specyficzne formy tej relacji.
- × ze względu na „upośredniony charakter odzwierciedlanej treści (wewnętrzne związki) ma specyficzny zestaw cech charakterystycznych dla myślenia wyżej zorganizowanego, opierającego się na działaniu zmierzającym do wytworzenia pojęcia o poznawanych obiektach.
- × opisuje też specyficzną drogę poznania, sposób w jaki dzieci myślą o zawartości poznawanego przedmiotu.
- × W procesie konstruowania wiedzy teoretycznej dziecko przy współpracy z dorosłym rozwiązuje specyficzne zadania, poznaje warunki, bada istotę treści rozwiązywanego zadania.
- × Warunkiem koniecznym niezbędnym do realizacji poznania ukierunkowanego na rozwijanie myślenia teoretycznego jest wykonywanie przez dziecko zadań w „planie myślowym”, w „umyśle”, w planie wewnętrznym
- × Myślenie teoretyczne dokonuje się w sposób analityczny, syntetyczny i refleksyjny.

Źródło: Ewa Filipiak 2015, Możliwości rozwijania myślenia teoretycznego u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Podejście Lwa S. Wygotskiego. Studia Pedagogiczne, t. LXVIII/2015, s. 177-190

Nauczyciel prowadząc rozumowanie teoretyczne ucznia, stawia problemowe pytania konkretyzacyjne np.:

- × **co się stanie, jeżeli...** (przewidywanie)
- × **co trzeba zrobić, aby...** (dowodzenie)
- × **dlaczego** (uzasadnienie)

Źródło: Ewa Filipiak 2015, Możliwości rozwijania myślenia teoretycznego u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Podejście Lwa S. Wygotskiego. Studia Pedagogiczne, t. LXVIII/2015, s. 177-190

WNIOSKI DZIECI

Zauważyłam, że liczby i cyfry są związane z ludźmi.
Można podać dużo liczb do jednego człowieka.
Człowiek jest zbudowany trochę z liczb.

Liczbami można zmierzyć lata,
kilogramy i wiele więcej.

Można utworzyć z wyrazów bardzo dużo grup.

Litery wszędzie są potrzebne.

Wzespole łatwiej się pracuje.

Pracą w grupie to łatwa albo trudna.

Jak karton jest pionowo to będzie bardziej się poruszał niż jak jest poziomo. Taką maszynę można zrobić z rzeczy codziennych.

Dialog matematyczny.

Jak wiatr gwizdał można było sobie wyobrazić, że przed tobą przelatuje szybki ptak. Jak słuchałam wiatru to miałam wrażenie, że jestem w dżungli. Powiewy wiatru były relaksujące.